

Oponentský posudek disertační práce Mgr. Hany Tošnarové *Problematika etiky v profesionálním chování zdravotních sester v péči o psychiatrické pacienty.*

Fakulta humanitních studií, UK Praha, 2011.

Předkládaná disertační práce se zabývá velmi důležitým a v oblasti psychiatrie stále aktuálním tématem etiky v profesionálním chování zdravotních sester. V současné době probíhající diskuse o reformě psychiatrické péče v České republice mimo jiného zahrnují i požadavky na změny v přístupu zdravotnického personálu k odběratelům zdravotnických služeb. Výzkum v oblasti etiky a výzkum chování zdravotnických pracovníků k psychiatrickým pacientům u nás téměř chybí. Lze konstatovat, že autorka si pro svoji disertační práci zvolila téma u nás výzkumně nepokryté.

Práci tvoří text o 167 stranách včetně seznamu literatury a příloh. Formální stránka práce odpovídá požadavkům vědecké práce. Text je klasicky strukturován na část teoretickou a na část praktickou, seznam použité literatury obsahuje české i zahraniční zdroje, jejich výběr je relevantní ke zvolenému tématu, citace odpovídají mezinárodním normám. Zvláště oceňuji dobové fotografie v teoretické části práce i grafické a přehledné zpracování dat v empirické části práce.

Po obsahové stránce je práce vyvážená. Teoretická část obsahuje kromě jiného kapitoly o psychiatrické péči jako takové a historii některých psychiatrických léčení u nás. Tyto kapitoly by mohly působit jako neorganicky včleněné do textu. Z hlediska logiky a struktury textu je však tato odbočka pochopitelná a usnadňuje porozumění výsledkům empirického šetření. K praktické části přistoupila autorka přes mapující výzkum, metodologii zvolila kvalitativní. Kvalitativní metodologie se mi jeví jako vhodně zvolená strategie vzhledem ke stanovenému výzkumnému cíli. Cílem empirické části práce bylo zmapovat pojem *profesionální chování zdravotních sester v péči o psychiatrické pacienty* v souvislosti s problematikou etiky. Autorka dále přidala výzkum chování zdravotních sester somatických oborů k tzv. psychiatrickým pacientům. Tuto sondu v podobě zúčastněného pozorování považuji za originální nejen z hlediska provedení, ale vnímám její důležitost i v mezioborovém přesahu.

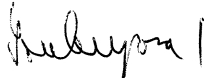
V diskusi se autorka adekvátně vztahuje k výsledkům získaných v empirické části práce. Z hlediska přínosu provedeného výzkumu pro praxi by mě zajímal autorčin názor na možnosti využití získaných poznatků pro vzdělávání a odborné vedení zdravotních sester v oblasti etiky v praxi. Autorka v diskusi dále cituje zahraniční studii, jejíž výsledky jsou podobné výsledkům, které získala svým šetřením ona sama. Zajímalo by mě, jak by autorka

interpretovala fakt, že její respondenti kromě znalostí a dovedností uváděli jako atributy profesionality zdravotní sestry decentní vzhled, oprávnění pracovat bez odborného dohledu a adaptaci na pracoviště. Tyto atributy zahraniční studie nezmiňovala.

Problematika řešená v disertační práci je u nás málo prozkoumaná a obrací pozornost k závažným tématům nejen na poli psychiatrie a zdravotnictví, ale dotýká se i vnímání duševně nemocných majoritní společností.

Disertační práce Mgr. Hany Tošnarové splňuje kritéria vědecké práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 22.5.2011

PhDr. Tereza Soukupová, Ph.D.